

Rapportering på innovasjon i Helse Nord 2019

Dato: 18.03.2020

1. Bakgrunn

Formålet med rapporten er å gi en oversikt over hvordan Helse Nord RHF forvalter midler øremerket innovasjon og hvilke prosjekter som støttes gjennom disse midlene. Det redegjøres også kort for resultater i avsluttede prosjekter.

2. Hvordan bruker Helse Nord RHF innovasjonsmidlene?

Det er vedtatt i RHF-styret¹ at Helse Nord RHF skal bruke minst 5% av det årlige forskningsbudsjettet på innovasjonsprosjekter. Mesteparten av dette går til den årlige utlysningen av innovasjonsmidler. RHFet disponerer også noe midler som brukes på strategiske satsinger. Strategiske satsinger velges ut av Helse Nord RHF selv på bakgrunn av behov eller muligheter som oppstår med forankring i ledergruppen.

Helse Nord RHF bevilget til sammen 7,5 millioner kr. øremerket innovasjon i 2019. Tabellen under viser fordelingen av midlene.

Tiltak i 2019	Beløp
Utlyste prosjekter	5,5 mill. kr
Strategisk tildeling til videostøttede spesialisthelsetjenester	2 mill. kr ¹
Administrativ støtte til Induct	750 000 kr
Totalt	7,5 mill. kr

¹Halvparten av beløpet er overført til 2020 pga. forsinkelser ved oppstart av prosjektet.

3. Strategisk tildelinger

Videostøttede spesialisthelsetjenester

På oppdrag fra kvalitets- og forskningsavdelingen i RHF-et i 2018, utarbeidet Universitetssykehuset Nord-Norge HF (UNN) i samarbeid med Finnmarkssykehuset HF (FIN), et forslag til et regionalt strategisk innovasjonsprosjekt for de neste årene. Dette

---

¹ Jf. vedtak i Helse Nord RHF styresak 15-2016 Strategi for forskning og innovasjon 2016-2020

innovasjonsprosjektet hadde som mål å *etablere* robuste stedsuavhengige spesialisthelsetjenester og virtuelle samhandlingstjenester ved bruk av video, som fast praksis.

Forprosjektet hadde som mål å:

- Beskrive/kartlegge tidligere prosjekter og praksiser, og gi en oversikt over hvilke tjenester som har vært utprøvd
- Identifisere utfordringer avdekket i tidligere prosjekter og foreslå strategier for å løse disse utfordringene
- Harmonisere behov og ferdigstille prosjektbeskrivelse og en felles regional anbefaling
- Ha god forankring i alle HF i regionen

Sluttrapporten² peker på at det er stor vilje og engasjement blant helsepersonell og ledere i de ulike helseforetakene for å ta i bruk slike løsninger. Rapporten henviser imidlertid til at det er mange ulike initiativer på området, som gjør det vanskelig å få full oversikt i regionen.

Rapporten peker på følgende fem tiltak for å løse felles utfordringer og behov knyttet til videostøttede spesialisthelsetjenester:

1. Standardiserte tjenestemodeller
2. Regionalt nettverk
3. Kunnskapsportal
4. Brukerstøtte
5. Avklaring av forvaltningsmodell

I styresak 102-2019/3 innstilte administrerende direktør på å videreføre prosjektet til et hovedprosjekt med utgangspunkt i tiltak 1 (standardiserte tjenestemodeller).

4. Induct

Induct er en programvare som muliggjør registrering og måling av innovasjon og forbedringsarbeid i bedrifter og organisasjoner. Det kan brukes for å drive åpen innovasjon mellom både ansatte, pasienter og pårørende, samt deling av prosjekter og ideer mellom helseforetak. I 2014 vant Induct et anbud om å levere sin plattform til alle helseforetak i Norge. Formålet med dette var å:

---

² Videostøttede spesialisthelsetjenester og samhandlingstjenester. Sluttrapport etter forprosjekt vår 2019. 19.06.2019

- Profesjonalisere innovasjonsaktiviteter lokalt
- Etablere web-baserte arenaer for deling og samhandling
- Spre lærdom og beste-praksiser
- Skape og dele verdier på tvers av regioner og offentlige aktører

I 2019 tildelte Helse Nord RHF midler til alle foretak i Helse Nord for å bidra med implementering og oppstart av bruken av Induct, inkludert lisensavgift. Fra og med 2020 skal hvert foretak dekke lisensavgiften selv. På sikt er det tenkt at Induct skal fungere som verktøy for rapportering på nytteindikatorer på innovasjonsområdet.

Fra 2016 til 2019 har UNN deltatt i det nasjonale arbeidet med å utvikle indikatorer og ta i bruk verktøyet for rapportering på aktivitet. Fra 2019 skal de også rapportere på nytteindikator. I 2019 har alle helseforetakene (bortsett fra Helse Nord IKT) i Helse Nord implementert verktøyet, mens Sykehusapotek Nord (SANO) inngår i UNNs løsning og ideer tilhørende SANO skal ivaretas i fellesskap av UNN og SANO.

Det foreligger prøverapportering på indikatorene for 2018 og 2019. I og med at de fleste av våre foretak ikke hadde etablert Induct i 2018, og gradvis i 2019, er det grunn til å understreke at det er prøverapporteringstall, som ikke kan brukes som styringsdata. Alle HF og Helse Nord RHF har imidlertid fått tallene og bruker de til læring og insitament til videre jobbing med innovasjon.

Innføring og bruk av Induct i helseforetakene

De fleste foretakene i Helse Nord har nå tatt i bruk Induct. UNN har kommet lengst i dette arbeidet. Nedenfor følger en kort statusoppdatering på hvordan foretakene jobber med Induct som verktøy.

Universitetssykehuset Nord-Norge / Sykehusapotek Nord

Innovasjonsteamet ved UNN ivaretar oppgaver knyttet til idémottak i Induct-løsningen og har det operative ansvaret for å betjene og forvalte idéer fra både UNN og SANO. Teamet gir bistand til ansatte, pasienter, pårørende og samarbeidspartnere som har ideer eller forslag til innovasjonsprosjekter. Et viktig suksesskriterium er å få registrert alle innovasjonsprosjekter i Induct-løsningen for å sikre korrekt rapportering og poenggivning i henhold til nasjonale indikatorer. Teamet arbeider derfor både proaktivt for å finne igangsatte innovasjonsprosjekter i sykehuset og reaktivt ved å håndtere ideer som idehavere på eget initiativ melder inn i løsningen. Idémottaket utvides med representanter fra SANO på saker som angår dem. UNN, med sitt særskilte regionale ansvar for innovasjon, kan også bistå andre helseforetak i regionen med kompetanse knyttet til metodikk og bruk av verktøyet.

Antall ideer og prosjekter registrert i Induct ved UNN

Innovasjonsteamet har implementert Induct og rapportert på aktivitet. Løsningen er risikovurdert og databehandleravtale med leverandør er signert.

- I 2018 hadde UNN 19 poenggivende aktiviteter i løsningen og totalt 16 poeng rapportert. Til sammenlikning hadde Sunnaas 3 poeng, St.Olavs 23 poeng og Stavanger 12 poeng.
- Pr 31.12.2019 var det 136 brukere av løsningen og 34 registrerte aktive ideer i ulike faser i innovasjonsprosessen. Fire av ideene er registrert som kommersialisering, men flere av prosjektene involverer leverandører i varierende grad.

Nordlandssykehuset

Induct er lansert nylig i Nordlandssykehuset med nyhetssak på intranettet. Det jobbes videre med å formidle dette til alle ansatte for å få enda flere til å være oppmerksomme på Nordlandssykehuset ønsker aktiv bruk av verktøyet for å fremme innovasjon. Det er har kommet inn flere ideer til nå, men det har ikke blitt kjørt noen målrettede kampanjer enda, dette planlegges i fremtiden.

Helgelandssykehuset

Helgelandssykehuset skal starte med å bruke Induct i løpet av kort tid. Etter anbefaling fra UNN, åpner de ikke opp Induct for alle, men registrerer ideer fortløpende der etter hvert. Dette har blant annet å gjøre med at det er mindre tilgjengelig personell til å betjene løsningen sammenliknet med UNN. Planen er å registrere 2-3 nye innovasjonsideer fra HSYK inn i Induct i løpet av februar/mars 2020.

Finnmarkssykehuset

Finnmarkssykehuset har innført Induct i ordinær drift. Så langt er det få ideer som registreres direkte av brukere. Det er ønskelig med single-sign-on og mer informasjon til ansatte. Finnmarkssykehuset har åpnet for at studenter på UiT kan få tilgang og oversikt over ideer.

5. Prosjekter som fikk midler i åpen utlysning. Resultat fra sluttrapportering

Det er totalt 6 prosjekter som hadde oppstart i 2018 og fikk siste tildeling i 2019. Av disse har to levert sluttrapport. De resterende prosjektene er forsinket og har søkt om utsettelse av prosjektene, ett prosjekt har fått innvilget utsatt rapporteringsfrist til 1. april 2020. Det er flere prosjekter som melder om større avvik og behov for utsettelse for sluttdato sammenliknet med tidligere år.

Digital oppfølging av peritoneal dialyse (PD) pasienter

Telenor har utviklet (i samarbeid med Nordlandssykehuset og Bodø kommune) en fleksibel løsning for avstandsoppfølging. Denne kan brukes på alle typer fagfelt og det skal gjøres et arbeid for å verifisere hvordan data kan deles på tvers av tjenestenivå – når samme pasient går frem og tilbake mellom sykehus og kommune, er det viktig at begge parter kan se historikk på innrapporterte data.

Applikasjon heter DiaLogg. Bodø kommune har valgt samme løsning og Telenor tilbyr nå løsningen kommersielt til andre kunder.

Nordlandssykehuset har per dags dato 12 PD pasienter som benytter appen, samt en pasient i hjemme hemodialyse som er i en oppstartsfase. Pasientene gir tilbakemelding om at dette er positivt for oppfølging av deres sykdom og behandling. Dette er noe de ønsker velkommen. Løsningen tas nå også i bruk av to pasienter ved nyrepoliklinikken som ikke er i dialyse og tre pasienter ved Regionalt Senter for sykkelig overvekt (RSSO). Denne typen avstandsoppfølging forenkler arbeidshverdagen til de ansatte og gir tettere og bedre oversikt over pasientens status og muligheter for å tidlig avdekke forverring/avvik.

Nordlandssykehuset vil prøve ut denne type oppfølging på flere pasientgrupper videre i prosjektet. Det er også ønskelig at flere kommuner kan «koble» seg på samme løsning.

Tverrfaglig ungdomspoliklinikk

Det er etablert en strukturert og helhetlig oppfølging av unge mellom 16 og 25 år, som også ivaretar kontinuiteten og stabiliteten i oppfølgingen gjennom perioden. Dette medfører økt kvalitet på behandlingstilbudet til målgruppen og hindrer frafall av ungdom i overgangen til voksenavdelingen. Følgende har også blitt oppnådd:

- Økt tilgjengelighet – lavere terskel for unges kontakt med helsepersonell
- Prosjektet har bidratt med økt kunnskap og forståelse blant helsepersonell for unges helse og utvikling og hvilke spesielle utfordringer kronisk sykdom og behandling kan medføre for denne gruppen i overgangen fra barn til voksen.
- Styrket samarbeidet mellom revmatologisk avdeling og barneavdelingen, samt samarbeidet mellom de ulike profesjonene som er involvert.
- Økende omfang av selvstendig sykepleiedrevet poliklinikk frigir legerressurser.

Foreløpige resultater basert på midtveisrapporter fra prosjektene som ikke har rukket å levere sluttrapport:

Forebygging av fall intrahospitalt

- Fallkalender ble innført fra oppstart og føres gjennom hele prosjektet for å ha referanse til før- og etter. Gir oversikt over antall fall, når de skjer. Lokasjon og med informasjon om skade.
- Det har blitt gjennomført behovskartlegging med gode situasjonsbeskrivelser, brukerhistorier og funksjonelle krav som grunnlag for valg av teknologier
- Fått oversikt over mulige teknologier og knyttet kontakt med flere leverandører
- Fått etablert mer robust infrastruktur (wifi og pasientvarslingsanlegg). Fått etablert et fysisk utprøvningsrom for nye løsninger og for opplæring og demo. Fått mye erfaringer med bruk i testing for å sikre vellykket pilot
- Lært av kommunene, fått besøke Otium, fått tilgang til kommunens erfaringer, mye dokumentasjon i form av rutiner, samtykkeerklæringer, organisering, drift og support. Hatt møter med andre sykehus og med flere leverandører.

Medisinsk avstandsoppfølging

- Det har blitt etablert et nært samarbeid mellom sykehuset og Saltdal kommune
- Det har blitt utarbeidet et standardisert pasientforløp for pasienter som har vært innlagt med KOLS forverring, KOLS pakken
- Lungelege har vært og undervist for legene i Saltdal kommune om KOLS
- Det ble avholdt et informasjonsmøte for pasienter, pårørende og helsepersonell i Saltdal kommune i november -19
- Det har blitt utarbeidet en informasjonsbrosjyre til pasienter med KOLS hvor det står informasjon denne pasientgruppen. Her informeres det også om viktige telefonnummer som skal trygge pasientene, slik at han kan nå kvalifisert helsepersonell om nødvendig.
- Det har blitt kjørt informasjon om KOLS på informasjonskjermen ved Saltdal helsesenter

Sensorteknologi til oppfølging av intermediaèrpasienter i spesialisthelsetjenesten

- Avklaringsmøte med Sørlandet sykehus, hvor det ble klart at deres prosjekt var foreløpig stoppet opp etter klinisk testing. Nordlandssykehuset bestemte seg derfor for å se oss etter en annen løsning og andre samarbeidspartnere.

- Nordlandssykehuset har hatt flere møter med MoonLab.ai og skal ha et møte 8 november 2019 hvor klinikere skal få presentert produktet deres. Det skal i møte mellom Moon Lab og NLSH
- diskuteres en intensjonsavtale hvor NLSH ønsker å være med på videre utvikling og testing av produktet frem mot et ferdig produkt godkjent til klinisk bruk.
- UiT campus Narvik har tatt kontakt, og de er interessert i et samarbeid med NLSH for å være med på utvikling av sensor for klinisk bruk.
- Konkret har det ikke lyktes prosjektet å finne sykehus nasjonalt som har tatt sensorer i klinisk bruk, og erfaringene nasjonalt virker å være begrenset.

Robotic process automation

- Etter en trøblete start har prosjektet avdekket og ryddet av veien deler av den kompleksiteten som en RPA implementasjon krever av tilganger for robot, infrastruktur, kompetanse, drift og forvaltning.
- En helautomatisk RPA infrastruktur må gjøres sentralisert, og kunne tilbys som en tjeneste for alle foretakene i Helse Nord, og den må være i tråd med strategi for andre kliniske systemer. En slik tjeneste er pr nå ikke økonomisk bærekraftig, og en etablering avhenger av at RDA pilotert ute i HFene viser at det foreligger et gevinstgrunnlaget som kan forsvare en helautomatisert RPA infrastruktur inkludert drift.
- Den første prosessen som kartlegges nå for automasjon med RDA, er oppgjørsskjema i Imatis og registrering av oppgjør i DIPS.
- Omfanget har blitt endret i prosjektet og ved endring av teknologivalg til Robotic Desktop Automation (RDA) har flere hindringer blitt ryddet av veien.
- Fått forståelse for kompleksiteten som en RPA implementasjon krever.

6. Oversikt over prosjekter som fikk tildelt utlyste midler i 2019

Liste over innovasjonsprosjekter som mottok tildeling etter utlysning av Helse Nord's innovasjonsutlysning 2018 og hadde siste utbetaling i 2019 Alle beløp er oppgitt i hele tusen kr

Søknadstittel	Søkers navn	Søkerinstitusjon	2018	2019	Hva handler prosjektet om?
Digital oppfølging av peritoneal dialyse (PD) - pasienter	Olaug Kråkmo	Nordlandssykehuset Medisinsk klinikk	500	500	Målet med prosjektet er å utvikle en app slik at peritonealdialysepasienter kan registrere viktige data hjemmefra og sende disse direkte til sykehuset for oppfølging. Prosjektet innebærer opplæring i nye arbeidsmåter for både behandlere og pasienter.
Forebygging av fall intrahospitalt	Markus Rumpsfeld	Universitetssykehuset Nord-Norge Medisinsk klinikk	389	499	Prosjektet vil teste ut nye teknologiske løsninger for forebygging av fall som et ledd i målrettet arbeid med økt pasientsikkerhet for målgruppen innlagte eldre, multisyke pasienter med ulik grad av kognitiv svikt. Prosjektet vil se om monitorering av vitalparametre indirekte kan indikere motorisk uro/forflytning og evt. gi beslutningsstøtte for videre tiltak.
Tverrfaglig ungdomspoliklinikk revmatologisk avdeling	Bente Fridtjofsen	Nordlandssykehuset Hode- og bevegelsesklinikk	241	125	Målet med prosjektet er å styrke unges helse og mestring av medisinske, sosiale og psykososiale utfordringer gjennom å etablere en sykepleierdrevet, tverrfaglig ungdomspoliklinikk for unge mellom 16-25 år med revmatisk sykdom.
Robotic Process Automation – Effektivisering og visualisering av pasientdata ved hjelp av digital medarbeider	Tony Thørring Bakkejord	Nordlandssykehuset Hode- og bevegelsesklinikk	450	450	Hovedmålet i prosjektet er å redusere dobbel- og trippelregistrering i helsetjenesten ved å automatisere uttrekk og dataregistrering i ulike systemer, samt visuell fremstilling av pasientens helsetilstand basert på disse dataene.
Sensorteknologi til oppfølging av intermediaerpatienter i spesialisthelsetjenesten	Gro-Marith Villadsen	Nordlandssykehuset Akuttmedisinsk klinikk	500	500	Prosjektet dreier seg om å teste ut sensorteknologi i oppfølging av intermediaerpatienter uten at alle pasientene må ligge på dedikert overvåkningsavdeling. Målet er å kunne bedre tilpasse videre behandling til pasientens fortløpende behov.
Medisinsk avstandsoppfølging av pasienter på tvers av omsorgsnivå	Olaug Kråkmo	Nordlandssykehuset Medisinsk klinikk	420	426	Første del av prosjektet dreide seg om å undersøke hvilke pasientgrupper som egner seg for avstandsoppfølging. KOLS-pasienter utpekte seg som en viktig gruppe. Prosjektet utviklet en KOLS-pakke for hjelp til å iverksette enkle tiltak som: ernæring, aktivitet og hjelp til røykeslutt.
Totalt 2019 og 2020			2 500	2 500	

Liste over innovasjonsprosjekter som mottok tildeling etter utlysning av Helse Nord's innovasjonsutlysning 2019. Alle beløp er oppgitt i hele tusen kr.

Søknadstittel	Søkers navn	Søkerinstitusjon	2019	2020	Hva handler prosjektet om?
Etablering robotassistert PCI	Kristian Bartnes	Universitetssykehuset Nord-Norge - Hjerte- og lungeklinikken	500	480	Målet med prosjektet er å prøve ut robotassistert PCI for å øke tilgjengelighet av tjenesten og øke pasient- og ansattes sikkerhet i Helse Nord. Forutsetninger for en sikker og bærekraftig tjeneste skal utredes. Videre utbygging og eventuelt bruk innenfor andre fagfelt skal også evalueres.
Hvorfor vente et år på å starte utredning og behandling av kvinner med bekkenbunnsdysfunksjoner etter fødsel?	Lotte Lindstrøm Eliassen	Universitetssykehuset Nord-Norge - Kirurgi-, kreft- og kvinnehelseklinikken	461	306	Prosjektet har som mål å beskrive erfaring rundt styrking av selvbetjeningsteknologi hos kvinner med bekkenbunnsdysfunksjoner etter svangerskap og fødsel. Prosjektet skal kartlegge andelen kvinner som har behov for ytterligere innsats i perioden i enten primær- eller spesialisthelsetjenesten. Det skal også utarbeides forslag til nasjonal modell for ivaretagelse av bekkenbunnsdysfunksjoner etter svangerskap og fødsel.
Moderate risk prophylactic surgery – how can we improve risk stratification in patients with carotid stenosis?	Knut Eivind Kjørstad	Universitetssykehuset Nord-Norge - Hjerte- og lungeklinikken	150	0	Prosjektet dreier seg om å benytte historiske data for å vurdere langtidseffekten av anbefalt behandling i relasjon til kjente risikofaktorer hos pasienter med carotisstenose, for på denne måten å kunne beregne risiko for slag. Hovedmål innebærer utvikling av et risikovurderingsverktøy som kan tas i klinisk bruk av beslutningstakere.
Bruk av hiv positive som erfaringskonsulenter for oppfølging av personer som lever med hiv i spesialisthelsetjenesten	Vegard Skogen	Universitetssykehuset Nord-Norge - Medisinsk klinikk	500	383	Prosjektet skal rekruttere og utdanne hiv positive erfaringskonsulenter med en bred hiv kompetanse og informere og involvere helsepersonell i endringsprosessen av behandlingstilbudet. Videre skal det systematisk samles erfaringer fra pasienter, erfaringskonsulenter og helsepersonell gjennom følgeforskning på bruk av erfaringskonsulenter.
Individtilpasset dosering og legemiddelvalg i psykisk helsevern og på tvers av omsorgsnivå	Randi Trondsen	Nordlandssykehuset - Psykisk helse og rusklinikk	500	500	Målet med prosjektet er å tilstrebe at pasienter skal få farmakogenetisk testing tidligere i forløpet, sikre best mulig legemiddelvalg og rett dose for den enkelte pasient.
Pilotering av elektronisk løsning for lukking av legemiddelsøyfe	Ragnhild Diane Pedersen	Nordlandssykehuset - Medisinsk klinikk	500	500	Gjennom prosjektet ønsker man å teste ut ny teknologi for å identifisere og kontrollere legemidler ved sengekanten umiddelbart før de administreres.
Innovativ læringsplattform for klinisk personell	Lars Eirik Hansen	Nordlandssykehuset - Fagavdelingen	400	550	Prosjektet dreier seg om å innovere klinikernes læringsplattform for å bedre opplæringstilbud uten at det går på bekostning av drift. Målet er å lære av andre sammenliknbare bransjer og utarbeide et regionalt verktøy.
Totalt 2019 og 2020			3 011	2 719	